

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Päiväkoti Omenapuisto	Toimintakausi 2018 - 2019
Osoite Punakanelinkuja 1, 00980 Helsinki	
Puhelin 0931038091	Sähköpostiosoite pk.omenapuisto@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty 30.10.18	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Merja Kari

<p>Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus (ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)</p> <p>Pk Omenapuistossa toimii yksi esiopetusryhmä, Kultaomenat, jossa on 20 lasta. Lapsista yksi on valmistavassa esiopetuksessa ja kahdella lapsella on erityisen tuen päätös. Esikoulu-aika on klo 8.30 – 12.30. Ryhmässä toimii lastentarhanopettaja ja kaksi lastenhoitajaa.</p> <p>Kultaomenat toimivat päiväkodin käytävällä, eskarihuoneessa, salissa ja parvella. Ryhmä on jaettu kolmeen pienryhmään, joissa toimitaan kolme kertaa viikossa. Syksyn alussa havainnoimme lapsia ja heidän tarpeitaan ja taitojaan. Näiden havaintojen pohjalta saatamme vielä vaihtaa pienryhmiä, jotta saamme ne mahdollisimman toimiviksi ja lasten kasvua ja kehitystä tukeviksi. Pienryhmät toimivat vuorotellen eskarihuoneessa, salissa ja käytävällä niin, että jokainen lapsi pääsee viikon aikana toimimaan kaikissa näissä huoneissa. Toki välillä pienryhmät toimivat ulkonakin. Vapaan leikin aikana ja myös siirtymätilanteissa toimimme myös pienryhmissä, mutta nämä pienryhmät ovat vaihtuvia. Näin opitaan tulemaan toimeen kaikkien kanssa ja myös kuuntelemaan ohjeita useammalta aikuiselta. Päivittäin on myös kolme koko ryhmän yhteistä tuokiota (aamukalenteri, päiväpiiri ja lukuhetki), jolloin harjoitteleme toimimaan suuressa noin koululuokan kokoisessa ryhmässä.</p> <p>Pedagogisina painotuksina meillä on liikunta ja luonto. Käytämme oppimisympäristönä mahdollisimman usein lähiympäristöä ja metsiä. Retkeilemme 1-2 kertaa viikossa. Joskus myös aamu-ulkoilun aikana piipahdamme lähimaastossa esimerkiksi Kartanon jalkapallokentällä, lähimetsässä tai Vuosaaren kartanon pihalla. Teemme retkiä myös erilaisiin liikuntakohteisiin; skeittipuistoon, labyrinttipuistoon, Liikuntamyllyyn, luisteluhallille, Skillz gymille Salmisaareen. Hyödynnämme myös mahdollisimman paljon lähialueen kulttuuripalveluita; esim. Vuotaloa, Stoa, Oopperan tarjontaa ja Annantalon projekteja.</p> <p>Toiminnassa käytämme mahdollisimman monia erilaisia ja lapsia motivoivia työtapoja. On tehtäviä yksin, pareittain ja ryhmissä. Käytämme esim. tutkivaa työtapaa, pistetyöskentelyä ja valokuvasuunnitusta. Myös perinteisiä pöytähommia tehdään, kun kokoamme omaa eskarivihkoa. Lapsilla on myös omat retkivihkot, johon keräämme muistoja retkistä ja teemme niihin retkiin liittyviä tehtäviä/piirustuksia/kertomuksia. Huomioimme lasten liikumisen tarpeen myös tuokioiden aikana, emmekä istuta lapsia kauan paikoillaan. Oppimisilmapiiri on myönteinen ja kehumme lapsia pienistäkin onnistumisista.</p> <p>Päiväkotimme yhteiset arvot, turvallisuus ja yhteisöllisyys, heijastuvat kaikkeen toimintaamme.</p>

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Ajattelu ja oppiminen

- monipuoliset työtavat, mielekästä tekemistä, leikkiaikaa päivittäin, liikuntaa paljon
- lasten kanssa keskustellaan paljon ja heitä kuunnellaan
- ongelmaratkaisutaitoja kehitetään erilaisten tehtävien ja pelien avulla
- toiminnallista oppimista (tutkimukset, liikunnan sisällyttäminen tuokioihin)

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- vuorovaikutusta edistäviä leikkejä/toimintaa (esim. kiva-kierros -> lapset keuhuvat toisiaan)
- paljon retkiä -> hyvä me-henki
- käytössämme on MiniVerso -> harjoittelempa asioiden sopimista, kompromisseja
- päivittäin lauluja, loruja ja satuja
- heittäytymistä ja höpsöttelyä

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- omatoimisuuteen kannustaminen
- selkeä ja pysyvä struktuuri

Monilukutaito & tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- esiopetusryhmällä on käytössä kaksi tablettia -> tableteilla pelaamme oppimispelejä, kuvaamme, videoimme ja harjoittelempa tiedon etsimistä
- esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten monilukutaidon kehittymistä yhteistyössä huoltajien kanssa
- tutustumme mm. mainontaan ja sanomalehtiin, sekä arvioimme, kuinka luotettavaa tieto on (-> pitääkö esim. uskoa, jos mainoksessa sanotaan, että tuote on maailman paras)
- kannustamme lapsia tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia viestejä (esim. salakirjoitustehtävät, kuvallukutaito, kuva-arvoitukset, sanojen alkukirjaimet)
- ryhmällämme on käytössä myös digikamera ja älypuhelin

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- havainnoimme lapsia päivittäin ja haastattelemme/kuuntelemme lasten toiveita ja ideoita
- lapset voivat osallistua esim. leikkipaikkojen suunnitteluun/vaihtamiseen sekä yhteisten tilojen sisustamiseen ja "koristeluun" (lasten töitä ja kuvia esille)
- lapset osallistuvat oman esiopetusvihkonsa kokoamiseen, ei valmista kirjaa käytössä
- lasten kokouksissa mietimme päivän polttavia asioita ja laadimme esim. yhteisiä pelisääntöjä
- äänestämällä lapset voivat vaikuttaa moniin asioihin, vaikka siihen, mitä kirjaa luetaan seuraavaksi.
- Lasten toiveita otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa. Alkusyksystä lapset esim. toivoivat paljon vihkotehtäviä, joten teimme niitä aluksi enemmän.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Syksyn alussa keskitympa hyvän yhteishengen luomiseen ja ryhmäytymiseen. Muut teemat ja oppimiskokonaisuudet rakentuvat pikkuhiljaa, kun huomaamme mistä lapset ovat kiinnostuneita ja minkälaisista työtavoista he innostuvat.

Joitain esimerkkejä syksyn alun projekteista:

- ryhmä ja lähiympäristö tutuksi (tutustumista toisiimme, eskariryhmän rytmiin ja rakenteisiin sekä erilaisiin työmenetelmiin ja mahdollisuuksiin) -> me-hengen luomista, paljon retkeilyä ja toiminnallisuutta
- pienryhmän eläimet; ahma, ilves ja susi eli Suomen petoeläimet -> ryhmätyöt
- avaruus (lasten toiveista noussut ensimmäinen isompi projektikokonaisuus)

Toiminta on eheyttävää ja kaikkia päivän aikoja ja esim. siirtymätilanteiden vaiheita hyödynnetään.

Kalenterivuoden juhlat sekä vuodenajat rytmittävät myös projektejamme ja teemojamme.

<p>Toiminnan dokumentointi ja arviointi</p> <p>Kuvaamme lasten toimintaa ja leikkejä lähes päivittäin. Kaikilla lapsilla on eskarivihkon lisäksi retkivihko, johon keräämme kuvia ja teemme tehtäviä retkiin liittyen. Tietokoneelle keräämme jokaisesta lapsesta vielä erikseen kuvia leikistä ja toiminnasta (digitaalinen kasvun kansio). Ryhmällämme on Instagram-tili, johon dokumentoimme toimintaamme viikottain.</p> <p>Toimintaa arvioidaan viikottain ryhmän omissa palavereissa. Arvioinnissa keskiössä ovat lapset, ei lopputulos. Eisiis arvioida pelkästään, mitä on tehty ja saatu aikaiseksi, vaan laajemmin lasten innostuneisuutta, sosiaalisten taitojen ja oppimaan oppimisen taitojen karttumista, koko ryhmän toimivuutta ja toiminnan mielekkyyttä.</p>	
<p>Huoltajien osallisuus</p> <p>Huoltajien kanssa keskustellaan päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa. Luodaan luottamuksellinen suhde yhteistyölle. Vanhemmille on sanottu myös, että aina voi soittaa päiväkotiin, jos ei näe meitä ja on ideoita tai joku asia mietityttää. Vanhempainkahvit (vanhempainiltapäivä) järjestetään heti elokuussa. Leops-keskusteluissa kysytään vanhempien ideoita ja mielipiteitä. Pk Omenapuistolla on myös oma vanhempainyhdistys, jonka kautta vanhemmat pääsevät osallistumaan ja vaikuttamaan. Syksyisin järjestetään myös vanhempien ja lasten yhteinen liikunta-iltapäivä.</p>	
<p>Yhteisöllinen oppilashuolto (opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)</p> <p>Käytämme koko päiväkodissa MiniVersoa riitujen ratkaisuisissa. Syksyn aikana päiväkotio Omenapuistossa laaditaan myös kiusaamisen ehkäisyyn tarkoitettu suunnitelma. Esiopetuksessa panostamme paljon tunnetaitojen harjoitteluun ja tuemme sosiaalisten taitojen kehittymistä.</p>	
<p>Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki</p> <p>Ryhmässä on neljä lasta, jotka tarvitsevat S2-opetusta. Erilliset S2-tuokit on sovittu pidettäväksi tiistaisin ja torstaisin (noin klo 10 – 10.30). Suomen kieltä opettelemme kaikissa esikoulun tilanteissa; siirtymätilanteissa, leikeissä, pienryhmissä. Käytämme koko ryhmän kanssa välillä myös Roihusten arjessa – toiminnallista oppimispakettia, joka tukee kielen kehitystä.</p>	
<p>Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa</p> <p>Ryhmässämme on kaksi lasta, jotka ovat valmistavassa esiopetuksessa. Heillä valmistavan esiopetuksen aika on yleensä klo 8.30 – 13.30 (ma-to) ja 8.30 – 12.30 (pe). (Saatamme myös jakaa valmistavan opetuksen aikaa niin, että joinain päivinä valmistava opetus jatkuu päivälevon jälkeen esim. klo 8.30 – 12.30 ja klo 13 – 14). Toimimme välillä niin, että kaksi lasta on opettajan kanssa kolmistaan harjoittelemassa esim. pelien, leikkien, laulujen ja lorujen avulla suomen kielen alkeita. Välillä ryhmään otetaan myös muita lapsia mukaan. Useimmin opetus tapahtuu sisällä, mutta esim. leikkien sääntöjä voimme harjoitella pihallakin.</p>	
<p>Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt</p> <ul style="list-style-type: none"> - suunnitelma kirjataan leopsin yhteyteen ja päivitetään syksyn lopussa sekä keväällä 2019 - kiinnitetään erityistä huomiota rauhallisen oppimisympäristön luomiseen (mm. paikkajärjestelyin, pienryhmätoiminnan ja vuoroulkoilun avulla) - positiivisen oppimisympäristön luominen, kehuminen ja kannustus 	
<p>Moniammatillinen arviointikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)</p>	<p>Keskustelun päivämäärä</p>
<p>Keskustelussa mukana pk:n johtaja Merja Kari, Ito Minna Sohlberg ja kelto Tiina Peltonen</p>	<p>19.9.2018</p>
<p>Toinen keskustelu, jossa pk:n johtaja Merja Kari, Ito Minna Sohlberg ja S2-opettaja Marjaana Gyekye</p>	<p>22.10.2018</p>
<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma) Liite Palaveri tulossa 11/2018 Puistopolun peruskoulun kanssa.</p>	<p>Suunnitelman päivämäärä</p>

Muut yhteistyötahot

S2-opettaja Marjaana Gyekye, Kelto Tiina Peltonen, Vuosaaren neuvola, neuvolapsykologit ja puheterapeutit,
Puistopolun peruskoulu, lastensuojelu